

Delårsrapport
Januari - Juni 2017
Folksam ömsesidig livförsäkring

Folksam

Innehållsförteckning

Kommentarer till delårsrapport	3
Nyckeltal	8
Koncernen	
Resultaträkning i sammandrag	9
Rapport över totalresultat	9
Balansräkning i sammandrag	10
Rapport över förändringar i eget kapital i sammandrag	10
Kassaflödesanalys i sammandrag	11
Moderföretaget	
Resultaträkning i sammandrag	12
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning i sammandrag	13
Rapport över förändringar i eget kapital i sammandrag	13
Kassaflödesanalys i sammandrag	14
Noter	
Not 1 Redovisningsprinciper	15
Not 2 Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag	16
Not 3 Ställda säkerheter, Eventualförpliktelser och Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen	20
Not 4 Transaktioner med närstående	20
Not 5 Tvister	21
Not 6 Väsentliga händelser efter balansdagen	21

Kommentarer till delårsrapport

Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) med organisationsnummer 502006-1585, avger härmed delårsrapport för 2017-01-01 - 2017-06-30 vilket är företagets 104:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar dels helägda dotterföretag som Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam Fondförsäkring), dels delägda företag som bolagen inom varumärket KPA Pension, som ägs till 60 procent, och Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam LO Fondförsäkring), som ägs till 51 procent. KPA Pension omfattar KPA AB, KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Livförsäkring), KPA Pensionsförsäkring AB (publ) (KPA Pensionsförsäkring), KPA Pensionservice AB samt KPA Pensionstjänst AB i likvidation.

Folksam Liv är ett ömsesidigt bolag och därmed kundägt. Istället för att dela ut vinsten till aktieägare går den tillbaka till kunderna.

Verksamhet Folksam Liv med dotter- och intresseföretag

Folksam Liv bedriver liv- och skadeförsäkringsverksamhet med inriktning på den svenska marknaden. Företaget erbjuder tjänstepension och pensionssparande till privatpersoner direkt eller via samarbeten samt gruppförsäkring och annan personriskförsäkring. Verksamheten bedrivs inom Folksams två segment Partner och Kollektivavtal.

KPA-bolagen bedriver verksamheten under det gemensamma varumärket KPA Pension och erbjuder traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring, livförsäkring, pensionsadministration, valcentral och kapitalförvaltning med etisk inriktning. KPA Pension är marknadsledande inom pensionsområdet i kommun- och landstingssektorn och kunderna är både arbetsgivare och anställda.

Folksam LO Fondförsäkring är inriktad mot kollektivavtalade tjänstepensioner och omfattar i huvudsak administration och förvaltning av pensionsmedel som avsätts enligt pensionsöverenskommelsen mellan SAF och LO.

Folksam Liv och KPA Pension erbjuder bland annat traditionell livförsäkring till kunderna. Traditionell livförsäkring lämpar sig för långsiktig pensionssparande och innebär att kunden ger Folksam förtroendet att förvalta kapitalet. Folksams experter investerar kapitalet ansvarsfullt i väl sammansatta portföljer bestående av räntebärande placeringar, aktier, fastigheter och specialplaceringar. Traditionell livförsäkring har en trygg garanti i botten som byggs upp av varje inbetalning (premie). Överskott fördelas löpande till kunderna genom återbäringsrörelsen, men det fördelade överskottet är inte garanterat. Folksam Liv fördelar inte allt överskott till kunderna utan behåller en buffert (kollektiv konsolidering) i syfte att jämna ut svängningarna på de finansiella marknaderna och kunna ge kunderna en stabil återbäringsränta över tiden. KPA Pensions kunder tar istället del av överskott genom en avkastningsränta vilket innebär att allt över- och underskott fördelas löpande till kunderna.

Folksam erbjuder sparande även i fondförsäkring inom Folksam Liv, Folksam Fondförsäkring, KPA Pensionsförsäkring och Folksam LO Fondförsäkring. Fondförsäkring innebär att kunden själv bestämmer risknivån på sitt sparande genom att välja vilka fonder kapitalet ska placeras i.

Väsentliga händelser första halvåret 2017

Folksam Liv höjde från och med 1 februari 2017 återbäringsrörelsen i den traditionella livförsäkringen från fyra till fem procent. Från och med 1 april höjdes återbäringsrörelsen i den traditionella livförsäkringen inom tjänstepensionsverksamheten från fem till sex procent.

Folksam Liv- och Folksam Sak-koncernen minskade koncentrationsrisken i sina kapitalportföljer genom att i mars 2017 sälja 25,6 miljoner stamaktier i Swedbank AB till ett pris om 219 kronor per aktie och minskade därmed sitt ägande från 9,3 till 7,0 procent.

Folksam Livs årsstämma beslutade att överskottsmedel på över 1,66 miljarder kronor inom kollektivavtalade förmånsbestämda tjänstepensioner ska betalas ut till nästan 5 000 arbetsgivarkunder. Utbetalningen verkställdes under maj och juni 2017.

Finansinspektionen tilldelade Folksam Liv en anmärkning och en sanktionsavgift på 10 miljoner kronor efter en granskning av återbäring till vissa gruppriskförsäkringskunder för åren 2013 och 2014. Tidigare kunder under 2013 till 2014 som inte haft rätt till återbäring fick dela på tre miljoner kronor per år. I snitt handlar det om cirka 115 kronor per kund.

KPA Pensionsförsäkring tillträdde i maj 2017 tomträten till kontorsfastigheten Duvan 6 i centrala Stockholm (CBD). Säljare var private equity-firman Mengus och dess fond Mengus 2011.

KPA Pension blev för det sjätte året i rad det mest hållbara varumärket både i pensions- och i hela finansbranschen. Det visar Sustainable Brand Index stora undersökning om hållbara varumärken i Sverige.

Folksam Liv- och Folksam Sak-koncernen investerade under perioden närmare sex miljarder kronor vid åtta olika emissioner av gröna obligationer. Det totala investerade värdet uppgick efter halvårsskiftet till 11,4 miljarder kronor. Den enskilt största affären gjordes med Världsbanken då Folksam Liv- och Folksam Sak-koncernen förvärvade gröna obligationer till ett värde av 350 miljoner amerikanska dollar.

Folksam fortsätter att öka sin exponering mot infrastruktur i syfte att skapa en långsiktig och väldiversifierad portfölj. Folksam Liv investerade under första halvåret 500 miljoner kronor i Infranode, ett investeringsbolag i infrastruktursektorn i Norden och övriga Europa.

Folksam har under först halvåret arbetat intensivt med införlivningen av Förenade Liv. Perioden har kännetecknats av omfattande arbete med upphandlingar inom det fackliga området. De båda TCO-förbunden Unionen och Vision valde tyvärr andra försäkringsgivare än Folksam. Samtidigt har en rad andra kunder valt Folksam, däribland Trafik och järnväg, Försäkringstjänstemännen (FTF), Sveriges universitetslärare (SULF), Musikerförbundet och Teaterförbundet. Med Lärarförsäkringar har det träffats en överenskommelse om att göra en så kallad beståndsöverlåtelse från Förenade Liv till företag inom Folksam.

Folksamkoncernerna har tecknat avtal om att förvärva 28 bostadsfastigheter i Helsingborg. Köpeskillingen uppgår till 1 948 miljoner kronor och säljare är Akelius. Tillträde till fastigheterna sker i september 2017. Affären är villkorad av bland annat Konkurrensverkets godkännande. Investeringen fördelar sig inom Folksamkoncernerna enligt följande: KPA Pensionsförsäkring cirka 1 074 miljoner kronor, Folksam Liv (Övrig livförsäkring) cirka 643 miljoner kronor och Folksam Sak cirka 230 miljoner kronor.

Ekonomisk översikt

Koncernen

Koncernens, det vill säga Folksam Liv och Folksam Fondförsäkring, resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 3 807 (-2 262) miljoner kronor.

Premieinkomsten för egen räkning i koncernen uppgick till 5 280 (5 191) miljoner kronor. Ökningen låg framförallt inom individuell tjänstepension. Inbetalningar i fondförsäkring till Folksam Fondförsäkring minskade något trots en viss ökning i individuell tjänstepension. Fondinbetalningarna uppgick till 2 145 (2 255) miljoner kronor.

Premierna ökade för kollektivavtalade tjänstepensioner i de ej konsoliderade dotterföretagen KPA Pension och Folksam LO Fondförsäkring.

Moderföretaget

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 3 564 (-2 463) miljoner kronor. Resultatförbättringen berodde framförallt på att de försäkringstekniska avsättningarna inte påverkades av kraftigt sänkta diskonteringsräntor under perioden som de gjorde föregående år.

Premieinkomsten och premieintäkten uppgick sammantaget till 5 269 (5 184) miljoner kronor. Premierna ökade inom tjänstepension och främst inom individuell tjänstepension. Premierna inom privat sparande låg på samma nivå och inom riskförsäkring minskade premierna.

Försäkringssättningarna efter avgiven återförsäkring i moderföretaget uppgick till 3 598 (3 595) miljoner kronor. Ersättningarna inom sparförsäkringar ökade med nästan 200 miljoner kronor och ersättningarna inom riskförsäkringar minskade med motsvarande belopp.

Livförsäkringsavsättningarna i moderföretaget ökade med 638 (7 681) miljoner kronor. Ökningen under perioden var framförallt en effekt av ett positivt kassaflöde inom både kollektivavtalad tjänstepension, individuell tjänstepension och individuell sparförsäkring. Motsvarande

period föregående år sjönk marknadsräntorna och diskonteringen gjorde därför att livförsäkringsavsättningarna ökade då vilket förklarade skillnaden mot föregående år.

Driftskostnaderna i moderföretaget minskade och uppgick till 523 (550) miljoner kronor. Lägre försäljning minskade anskaffningskostnaderna med 49 miljoner kronor till 154 miljoner kronor. Administrationskostnaderna var 22 miljoner kronor högre bland annat på grund av kostnader drivna av nya regelverk. Förvaltningskostnadsprocenten för sparandeverksamheten i moderföretaget uppgick till 0,5 (0,6) procent.

Solvensgraden i moderföretaget uppgick till 165 (155) procent. Förbättringen är främst en effekt av god kapitalavkastning och högre diskonteringsräntor än vid föregående års halvårsskifte. Solvensgraden beskriver hur väl ett livförsäkringsföretag lever upp till de garanterade åtagandena gentemot kunderna. Folksam Livs starka solvens är en förutsättning för att kunna ge en bra framtida avkastning på förvaltad kapital.

Den kollektiva konsolideringen per 30 juni 2017 uppgick för premiebestämda försäkringar till 119,7 (116,1) procent och för förmånsbestämda försäkringar till 176,8 (178,2) procent. Den kollektiva konsolideringen beskriver förhållandet mellan företagets tillgångar och hur mycket som fördelats till kunderna. Fördelningen omfattar både garanterade och ej garanterade åtaganden.

Folksam Liv är välkonsoliderat utifrån de legala kapitalkraven. Solvenskvoten (kapitalbasen ställd i relation till kapitalkravet) uppgick per 30 juni 2017 till 3,64 vilket innebär att kapitalbasen överstiger de kapitalkrav som ställs på verksamheten.

Solvenskvoten utgörs av en sammanvägning av solvenskvoten för liv- och sjukförsäkringsverksamheten 1,88 och solvenskvoten för tjänstepensionsverksamheten 17,51. För tjänstepensionsverksamheten, som omfattas av särskilda övergångsregler, tillämpas äldre bestämmelser för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav.

Kapitalförvaltning och -avkastning

För att nå en god riskspridning och avkastning fördelas Folksam Livs investeringar på olika tillgångsslag och marknader. Investeringar görs i räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter och specialplaceringar (onoterade tillgångar). Dessutom finns bolagsstrategiska innehav, främst dotterföretag.

Under 2016 införde Folksam Liv begreppet ansvarsfull kapitalförvaltning. Detta innebär att samtliga tillgångar, inte bara noterade innehav, förvaltas utifrån ett långsiktigt ansvarsfullt perspektiv, avseende såväl etik som miljömässiga hänsyn, utan att göra avkall på avkastningskrav och lämplig risknivå.

Svenska räntor är fortfarande extremt låga. Räntemarknaden domineras av världens centralbanker. Vid årets ingång låg de 2-åriga svenska statsobligationsräntorna på cirka minus 0,6 procent och de 5-åriga strax under noll. Rörelserna har varit små under perioden och vid utgången av halvåret låg räntorna åter på ungefär samma nivåer. Avkastningen på räntebärande tillgångar har därmed varit mycket blygsam. Konjunkturerhämtningen har fortsatt vilket gett stöd åt en fortsatt positiv börsutveckling, även om en stark krona dragit ner avkastningen på utländska aktier mätt i svenska kronor. Utvecklingen för Swedbankaktier har varit endast marginellt positiv. Sammantaget har detta ändå gett fortsatt god aktieavkastning och fortsatt positiv värdeutveckling för fastigheter.

Folksam Liv förvaltar ett flertal portföljer där den sammanvägda fördelningen av det förvaltade kapitalet vid halvårsskiftet var 55 procent räntebärande värdepapper utgivna av svenska staten samt kommuner och bostadsinstitut i Sverige. Totalt uppgick räntebärande placeringar till 99 862 miljoner kronor vid utgången av halvåret och durationen i den räntebärande portföljen var under perioden cirka 5 år. Aktieportföljen, bestående av noterade svenska och utländska aktier, stod för 32 procent av det förvaltade kapitalet och uppgick vid utgången av halvåret till 58 639 miljoner kronor. I portföljen ingår också en större post aktier i Swedbank. Efter försäljning av en del av denna post uppgick värdet på Swedbankinnehavet vid utgången av halvåret till 9,1 miljarder kronor. Fastigheter stod för 7,4 procent av kapitalet och värdet uppgick till 13 415 miljoner kronor. Värdet på specialplaceringarna var vid halvårsskiftet 5 091 miljoner kronor vilket motsvarade 2,8 procent av det förvaltade kapitalet. Bolagsstrategiska innehav består av dotterföretag. Värdet på innehaven uppgick per årsskiftet till 4 788 miljoner kronor vilket utgjorde 2,6 procent.

Totalavkastningen för första halvåret 2017 på företagets tillgångar uppgick till 2,3 procent, motsvarande 4 073 miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är företagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och

bolagets risktolerans. Mot bakgrund av denna tillgångsfördelning förklaras periodens avkastning främst av en god utveckling för aktier och fastigheter. Avkastningen på aktier uppgick till 3,6 procent, för fastigheter till 6,8 procent och för räntebärande tillgångar till 0,4 procent.

Totalavkastningstabell, Moderföretaget

Mkr	Ingående	Utgående	Totalavkastning	Totalavkastning	Totalavkastning
	marknadsvärde	marknadsvärde		%	%
	2017	2017		2017	2016
	1 jan	30 jun	30 jun	30 jun	30 jun
Räntebärande placeringar	98 676	99 862	401	0,4	3,9
Aktier	59 520	58 639	2 119	3,6	-0,6
Specialplaceringar	5 481	5 091	160	3,1	5,8
Fastigheter	12 636	13 415	853	6,8	8,7
Bolagsstrategiska innehav	4 255	4 788	540	12,7	-7,1
Summa	180 568	181 795	4 073	2,3	2,6

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Svensk Försäkring och företagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning.

Dotterföretag

Folksam Fondförsäkring AB är ett helägt dotterföretag som erbjuder fondförsäkringsprodukter. Premieinbetalningarna uppgick under perioden till 2 145 (2 255) miljoner kronor och fondförsäkringstillgångarna uppgick till 41 438 (36 523) miljoner kronor. Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 45 (23) miljoner kronor. Det högre resultatet jämfört med föregående år berodde främst på högre intäkter från fondrabatter som var en följd av positiv börsutveckling.

Intresseföretag

KPA AB ägs av Folksam Liv till 60 procent och till 40 procent av SKL Företag AB. Bolaget konsolideras som ett intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i Folksam Liv då bestämmande inflytande enligt IFRS 10 inte bedöms föreligga. KPA AB äger företaget KPA Pensionservice AB. KPA AB äger dessutom KPA Livförsäkring AB som i sin tur äger KPA Pensionsförsäkring AB. KPA-bolagen driver verksamheten under det gemensamma varumärket KPA Pension och erbjuder traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring, livförsäkring, pensionsadministration, valcentral och kapitalförvaltning med etisk inriktning. KPA Pension är marknadsledande inom pensionsområdet i kommunsektorn och kunderna är både arbetsgivare och anställda.

Totalt inbetalda premier i KPA Pensionsförsäkring uppgick till 12 398 (10 952) miljoner kronor varav 363 (374) miljoner kronor i fondförsäkring. Totalavkastningen uppgick till 2,7 (1,9) procent för KPA Pensionsförsäkring och solvensgraden till 168 (154) procent. Det försäkringstekniska resultatet i KPA Pensionsförsäkring uppgick till 7 693 (-1 522) miljoner kronor. Det förbättrade försäkringstekniska resultatet berodde framförallt på god kapitalavkastning och genom att diskonteringsräntan inte sjönk som den gjorde under motsvarande period 2016. I KPA Livförsäkring ökade det försäkringstekniska resultatet till 94 (45) miljoner kronor. Resultatförbättringen berodde även för KPA Livförsäkring på utvecklingen av totalavkastningen och diskonteringsräntan.

Folksam LO Fondförsäkring AB ägs till 51 procent av Folksam Liv och till 49 procent av LO:s Försäkringshandelsbolag. Bolaget klassificeras från 1 januari 2014 som ett intresseföretag och konsolideras därmed enligt kapitalandelsmetoden. Verksamheten är riktad mot marknaden för kollektivavtalade tjänstepensioner och omfattar administration och förvaltning av pensionsmedel. Premieinbetalningarna inklusive inflyttade premier uppgick för första halvåret till 5 841 (4 994) miljoner kronor och fondförsäkringstillgångarna uppgick till 84 773 (66 887) miljoner kronor. Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 135 (57) miljoner kronor. Det förbättrade resultatet berodde främst på att det ökade fondkapitalet gav större fondrabatter från den externa fondförvaltaren men även genom lägre driftskostnader.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Folksam Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att företagets risker ytterst bärs av försäkringstagarkollektivet. Eftersom syftet med risktagandet är att skapa värde för kunderna är risk en central komponent i Folksam Livs affärsmodeller. Risktagandet i företaget ska ske medvetet och kunna ställas i relation till företagets solvens- och kapitalstatus, det är av stor vikt att ha en god riskhantering för att fånga alla väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet både i nutid och framtid. Risker som hanteras på rätt sätt kan leda till möjligheter och värdeskapande, medan risker som inte behandlas rätt kan leda till stora skador och kostnader. Förmågan att identifiera, värdera och hantera risker är därför väsentlig. Risktagandet ska vara medvetet och balanserat, speciellt med hänsyn till företagets åtaganden gentemot de försäkrade.

Folksam Liv definierar risk som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Den verksamhet som Folksam Liv bedriver innebär risker som kan leda till förluster i försäkringsprodukter eller tillgångar. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser vilka kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå som följd av såväl politiska förändringar, innovationer, förändrad rättslig praxis som icke ändamålsenliga interna processer, rutiner och system och brott mot externa eller interna regler. Dessa risker ryms inom kategorin verksamhetsrisker.

En beskrivning av företagets samlade risker och hur de styrs samt hanteras återfinns i årsredovisningen för 2016. Den hantering som beskrivs i årsredovisningen för 2016 är i all väsentlighet oförändrad. Årsredovisningen finns på www.folksam.se.

Kommande regelverksförändringar

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar. Flertalet har kommenterats i årsredovisningen för 2016. Årsredovisningen finns på www.folksam.se. Kommande regelverksförändringar kan komma att påverka företagets risker och riskhantering. Folksam Liv bevakar löpande utvecklingen och analyserar eventuella konsekvenser av förändrade regelverk.

För närvarande pågår arbete med att analysera och implementera IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder som börjar gälla 1 januari 2018. Standarden förväntas inte medföra några väsentliga effekter på redovisade belopp. Folksam Liv kommer att använda möjligheten att samordna tillämpningen av IFRS 9 med IFRS 17, vilket möjliggörs genom det tillägg till IFRS 4 som IASB har gett ut. Detta innebär att IFRS 9 inte börjar tillämpas 1 januari 2018 som annars är den tidpunkt som gäller för tillämpning av standarden. IASB har i maj 2017 publicerat standarden IFRS 17 Insurance contracts som ska tillämpas från 1 januari 2021. Denna standard är ännu ej antagen i EU. Standarden innebär stora förändringar i värdering och presentation av försäkringskontrakt. I vilken utsträckning standarden blir tillämplig på försäkringsföretagen i Folksam är ännu inte klart. Folksam Liv följer utvecklingen och planerar att starta en förstudie för att analysera effekterna. För tjänstepensionsverksamhet förbereds en ny tjänstepensionsreglering som ska ge möjlighet att driva tjänstepensionsverksamhet i speciella tjänstepensionsinstitut. En remiss förväntas under senare delen av 2017.

Den nya standarden IFRS 16 Leases ska tillämpas från och med 1 januari 2019. Standarden innebär förändringar framför allt för leasingtagaren, vilket innebär att leasingtagaren redovisar i princip alla leasingavtal med en nyttjanderätt som en tillgång och en leasingkund i balansräkningen. Redovisningen för leasinggivaren är i all väsentlighet oförändrad. Det återstår att utreda hur Folksam Livs finansiella rapportering kommer att påverkas.

Gällande försäkringsdistributionsdirektivet (IDD) har regeringen kommit med sitt förslag kring hur IDD ska implementeras i Sverige. Regelverket börjar gälla den 23 februari 2018. Regelverket innehåller bland annat regler om ersättningsmodeller, skärpta krav på utbildning, transparens och information till kund. Folksam Liv har sedan ett tag tillbaka arbetat med direktivet för att anpassa verksamheten till det nya regelverket. Det finns fortfarande en del oklarheter i regelverket och det återstår för Finansinspektionen att skriva föreskrifter med mer detaljerade regler.

General Data Protection Regulation (GDPR) träder ikraft i maj 2018 och syftar till att stärka och skapa ett mer enhetligt dataskydd för personer inom EU. Folksam med dotterföretag arbetar intensivt med att anpassa verksamheten till det nya regelverket.

Nyckeltal

Koncernen, Mkr	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec
Resultat av kapitalförvaltningen			
Direktavkastning, procent	1,0	1,2	1,8
Totalavkastning, procent ¹⁾	2,0	2,9	8,3
Ekonomisk ställning			
Konsolideringsgrad, procent (avser skadeförsäkringsrörelsen)	316	305	326
Konsolideringskapital	70 398	60 239	70 896

¹⁾Totalavkastningen i procent är beräknad som kapitalavkastning i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital och enligt Svensk Försäkrings rekommendation för rapportering av totalavkastning. Utgångspunkten vid beräkningen av totalavkastningen är företagets placeringsriktlinjer och intern rapportering.

Moderföretaget, Mkr	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec
Resultat av skadeförsäkringsrörelsen			
Skadeprocent	106	114	94
Driftskostnadsprocent	14	12	13
Totalkostnadsprocent	120	126	107
Livförsäkringsrörelse			
Förvaltningskostnadsprocent	0,5	0,6	0,6
Resultat av kapitalförvaltningen			
Direktavkastning, procent	1,1	1,3	2,1
Totalavkastning, procent ¹⁾	2,3	2,6	8,4
Ekonomisk ställning			
Konsolideringsgrad, procent	316	305	326
Kollektiv konsolideringsnivå, procent, retrospektivreservmetoden	119,7	116,1	120,0
Kollektiv konsolideringsnivå, procent, pensionstilläggsmetoden	176,8	178,2	185,5
Konsolideringskapital	71 634	60 784	71 541
Kollektivt konsolideringskapital	34 563	30 310	35 921
Solvensrelaterade nyckeltal			
Kapitalbas	70 054	60 302	70 500
varav primärkapital	70 054	60 302	70 500
varav tilläggskapital	-	-	-
Minimikapitalkrav	4 808	4 363	4 481
Solvenskapitalkrav	19 233	15 926	17 924
Kapitalbas för försäkringsgruppen ²⁾	72 915	-	-
Solvenskapitalkrav för försäkringsgruppen ²⁾	23 095	-	-

¹⁾Totalavkastningen i procent är beräknad som kapitalavkastning i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital och enligt Svensk Försäkrings rekommendation för rapportering av totalavkastning. Utgångspunkten vid beräkningen av totalavkastningen är företagets placeringsriktlinjer och intern rapportering. I årsredovisningen redovisas en fullständig Totalavkastningstabell med kompletterande notupplysning avseende sambandet med resultat- och balansräkningen.

²⁾I enlighet med FFFS 2015:12 lämnas inga upplysningar för gruppen för tidigare perioder.

Resultaträkning i sammandrag

Koncernen, Mkr	2017	2016	2016
	jan-jun	jan-jun	jan-dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	335	351	717
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	63	92	276
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-356	-400	-674
Driftskostnader	-46	-41	-95
Övrigt	-1	-	-12
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-5	1	211
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	4 945	4 840	9 138
Kapitalavkastning, netto	5 052	3 635	15 954
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-3 255	-3 207	-6 359
Förändring i livförsäkringsavsättningar	-2 520	-7 000	-8 138
Driftskostnader	-757	-760	-1 487
Övrigt	474	366	296
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	3 939	-2 126	9 405
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-5	1	211
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	3 939	-2 126	9 405
Avkastningsskatt	-123	-121	-194
Övrigt	-4	-16	-10
Resultat före skatt	3 807	-2 262	9 412
Skatt	-45	52	54
PERIODENS RESULTAT	3 762	-2 210	9 466
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna	3 655	-2 326	9 119
Innehav utan bestämmande inflytande	108	92	347

Rapport över totalresultat

Koncernen, Mkr	2017	2016	2016
	jan-jun	jan-jun	jan-dec
Periodens resultat	3 762	-2 210	9 467
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till periodens resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-121	-43	2
Skatt hänförlig till poster som inte kan återföras till periodens resultat	4	1	-
Del i intresseföretags omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-2	-3	-
Del i intresseföretags skatt hänförlig till poster som inte kan återföras till periodens slut	-	1	-
Poster som har omförts eller kan omföras till periodens resultat			
Omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamhet	15	20	18
Övrigt totalresultat efter skatt	-104	-24	20
PERIODENS TOTALRESULTAT	3 658	-2 234	9 486
Totalresultat hänförligt till:			
Försäkringstagarna	3 550	-2 326	9 139
Innehav utan bestämmande inflytande	108	92	347

Balansräkning i sammandrag

Koncernen, Mkr	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	22	29	26
Placeringstillgångar	184 237	176 844	173 927
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	42 130	37 072	40 599
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	319	346	331
Fordringar	614	18 430	998
Andra tillgångar	8 252	8 701	7 873
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 489	1 703	1 901
SUMMA TILLGÅNGAR	237 064	243 125	225 654
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	70 928	61 006	71 360
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	110 142	111 761	109 735
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	42 368	37 322	40 618
Avsättningar för andra risker och kostnader	1 497	1 374	1 479
Depåer från återförsäkrare	91	103	91
Skulder	11 548	31 174	1 946
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	490	384	425
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	237 064	243 125	225 654

Rapport över förändringar i eget kapital i sammandrag

Koncernen, Mkr	Eget kapital hänförligt till försäkrings- tagarna	Innehav utan bestäm- ande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående balans 2016-01-01	62 793	1 610	64 402
Tilldelad återbäring	-2 471	-	-2 471
Utdelning till minoritet	-	-58	-58
Årets totalresultat	9 139	347	9 487
Utgående balans 2016-12-31	69 461	1 899	71 360
Ingående balans 2016-01-01	62 793	1 610	64 402
Tilldelad återbäring	-1 163	-	-1 163
Totalresultat för perioden	-2 326	92	-2 234
Utgående balans 2016-06-30	59 304	1 702	61 006
Ingående balans 2017-01-01	69 461	1 899	71 360
Tilldelad återbäring	-1 340	-	-1 340
Utbetalning överskottsmedel ¹⁾	-1 664	-	-1 664
Överföring av partsmedel till stiftelser ²⁾	-1 085	-	-1 085
Totalresultat för perioden	3 550	108	3 658
Utgående balans 2017-06-30	68 922	2 006	70 928

¹⁾ Fördelningen av överskott är reglerad i företagets konsolideringspolicy i de försäkringstekniska riktlinjerna. Då överskottet är preliminärt och inte garanterat, betraktas detta som riskkapital och ingår i företagets konsolideringsfond. Överskottet tilldelas i samband med utbetalning enligt de interna regelverk som finns och redovisas direkt mot eget kapital.

²⁾ Partsmedel som tidigare redovisats i konsolideringsfonden har flyttats ut till från Folksam fristående stiftelser i enlighet med beslut på årsstämman 2016. I samband med det har nedsättning av konsolideringsfonden genomförts.

Kassaflödesanalys i sammandrag

	2017	2016
Koncernen, Mkr	jan-jun	jan-jun
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt	3 807	-2 262
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-271	6 108
Betald skatt	-96	-81
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	3 440	3 765
Förändring av placeringstillgångar	-9 797	-3 015
Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring, netto	210	413
Förändring av övriga rörelsefordringar	538	544
Förändring av övriga rörelseskulder	9 602	-246
Utbetald återbäring från konsolideringsfonden	-1 340	-1 163
Utbetalda överskottsmedel	-1 664	
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	989	298
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Nettoinvesteringar	359	-25
Förändring av materiella och immateriella tillgångar	-40	-30
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	319	-55
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande	-4	-
Utbetalda partsmedel	-1 085	
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-1 089	-
PERIODENS KASSAFLÖDE	219	243
Likvida medel vid periodens början	6 254	5 654
Kursdifferens i likvida medel	-68	-21
Likvida medel vid periodens slut	6 405	5 876
PERIODENS KASSAFLÖDE	219	243

Resultaträkning i sammandrag

	2017	2016	2016
Moderföretaget, Mkr	jan-jun	jan-jun	jan-dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	335	351	715
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	63	92	276
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-356	-400	-673
Driftskostnader	-46	-41	-95
Övrigt	-1	0	-12
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-5	1	211
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	4 934	4 833	9 125
Kapitalavkastning, netto	3 001	4 091	12 215
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-3 242	-3 195	-6 336
Förändring i livförsäkringsavsättningar	-638	-7 681	-5 538
Driftskostnader	-477	-509	-978
Övrigt	-8	-3	-510
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	3 569	-2 464	7 979
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-5	1	211
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	3 569	-2 464	7 979
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	3 564	-2 463	8 190
Bokslutsdispositioner	189	306	383
Resultat före skatt	3 753	-2 157	8 573
Skatt	-206	-135	-180
Periodens resultat	3 547	-2 292	8 393
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna	3 547	-2 292	8 393

Rapport över totalresultat

	2017	2016	2016
Moderföretaget, Mkr	jan-jun	jan-jun	jan-dec
Periodens resultat	3 547	-2 292	8 393
Periodens övriga totalresultat	-	-	-
Periodens totalresultat	3 547	-2 292	8 393

Balansräkning i sammandrag

Moderföretaget, Mkr	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar	181 254	176 025	171 214
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	692	549	638
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	310	331	321
Fordringar	474	18 247	852
Andra tillgångar	5 212	5 420	4 930
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	741	832	1 128
SUMMA TILLGÅNGAR	188 683	201 403	179 084
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	64 046	55 212	64 588
Obeskattade reserver	700	965	888
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	110 072	111 683	109 675
Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	1 176	982	1 105
Avsättningar för andra risker och kostnader	679	567	747
Depåer från återförsäkrare	91	103	91
Skulder	11 586	31 599	1 670
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	332	291	320
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	188 683	201 403	179 084

Rapport över förändringar i eget kapital i sammandrag

Moderföretaget, Mkr	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2016-01-01	50 027	8 639	58 666
Föregående års vinstdisposition	8 639	-8 639	-
Tilldelad återbäring	-2 471	-	-2 471
Årets totalresultat	-	8 393	8 393
Utgående balans 2016-12-31	56 195	8 393	64 588
Ingående balans 2016-01-01	50 027	8 639	58 666
Föregående års vinstdisposition	8 639	-8 639	-
Tilldelad återbäring	-1 162	-	-1 162
Totalresultat för perioden	-	-2 292	-2 292
Utgående balans 2016-06-30	57 504	-2 292	55 212
Ingående balans 2017-01-01	56 195	8 393	64 588
Föregående års vinstdisposition	8 393	-8 393	-
Tilldelad återbäring	-1 340	-	-1 340
Utbetalning överskottsmedel ¹⁾	-1 664	-	-1 664
Överföring av partsmedel till stiftelser ²⁾	-1 085	-	-1 085
Totalresultat för perioden	-	3 547	3 547
Utgående balans 2017-06-30	60 499	3 547	64 046

¹⁾Fördelningen av överskott är reglerad i företagets konsolideringspolicy i de försäkringstekniska riktlinjerna. Då överskottet är preliminärt och inte garanterat, betraktas detta som riskkapital och ingår i företagets konsolideringsfond. Överskottet tilldelas i samband med utbetalning enligt de interna regelverk som finns och redovisas direkt mot eget kapital.

²⁾ Partsmedel som tidigare redovisats i konsolideringsfonden har flyttats ut till från Folksam fristående stiftelser i enlighet med beslut på årsstämman 2016. I samband med det har nedsättning av konsolideringsfonden genomförts.

Kassaflödesanalys i sammandrag

Moderföretaget, Mkr	2017 jan-jun	2016 jan-jun
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt	3 564	-2 463
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-133	6 271
Betald skatt	-217	-194
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	3 214	3 614
Förändring av placeringstillgångar	-9 797	-3 012
Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring, netto	-	4
Förändring av övriga rörelsefordringar	448	510
Förändring av övriga rörelseskulder	9 965	-120
Utbetald återbäring från konsolideringsfonden	-1 340	-1 163
Utbetalning av överskottsmedel från konsolideringsfonden	-1 664	-
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	826	-167
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Nettoinvesteringar	391	-3
Förändring av materiella och immateriella tillgångar	-16	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	375	-3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Utbetalning av partsmedel till fristående stiftelser	-1 085	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-1 085	-
PERIODENS KASSAFLÖDE	116	-170
Likvida medel vid periodens början	4 801	4 260
Kursdifferens i likvida medel	-68	-22
Likvida medel vid periodens slut	4 849	4 068
PERIODENS KASSAFLÖDE	116	-170

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Delårsrapporten avges per 30 juni 2017 och avser perioden 1 januari till 30 juni 2017 för Folksam ömsesidig livförsäkring som är ett försäkringsbolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm och organisationsnumret är 502006-1585.

Reglerna i standarden IAS 34 Delårsrapportering har följts vid upprättande av denna delårsrapport och samma redovisningsprinciper har tillämpats som i den senaste årsredovisningen. Upplysningar enligt IAS 34.16A framkommer förutom i de finansiella rapporterna och tillhörande noter även i övriga delar av delårsrapporten.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) och antagna av EU. Tillämpning sker även av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner. Även tillämpliga delar i FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter samt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas i koncernredovisningen.

Moderföretagets delårsrapport är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Moderföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättandet av delårsrapporten kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. De kritiska bedömningarna och källorna till osäkerhet i uppskattningar är desamma som i senaste årsredovisning. Årsredovisningen finns på www.folksam.se.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från 1 januari 2018 har inte tillämpats i denna delårsrapport.

Not 2. Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Koncernen Mkr, 2017-06-30	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Tillgångar som bestämts tillhör kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Placeringsstillgångar i koncernföretag och intresseföretag	-	-	1 009	2 316	3 325	3 325	-	-	2 316
Aktier och andelar	60 858	-	-	-	60 858	60 858	58 531	14	2 313
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	95 985	-	-	-	95 985	95 985	95 770	215	-
Derivat	-	629	-	-	629	629	29	600	-
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	42 130	-	-	-	42 130	42 130	42 130	-	-
Övriga finansiella tillgångar	10 089	2	2 727	6 637	19 455	19 455	515	9 519	57
Summa finansiella tillgångar	209 062	631	3 736	8 953	222 382	222 382	196 975	10 348	4 686
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	14 682	14 682	-	-	11 992
Summa tillgångar	209 062	631	3 736	8 953	237 064	237 064	196 975	10 348	16 678
Skulder									
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-	-	-	42 847	42 847	42 847	-	42 847	-
Derivat	-	196	-	-	196	196	12	184	-
Övriga finansiella skulder	-	-	-	11 629	11 629	11 629	-	9 517	-
Summa finansiella skulder	-	196	-	54 476	54 672	54 672	12	52 548	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	111 464	111 464	-	-	-
Summa skulder	-	196	-	54 476	166 136	166 136	12	52 548	-

Not 2. Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag forts.

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Koncernen Mkr, 2016-06-30	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Placeringstillgångar i koncernföretag och intresseföretag	-	-	1 484	2 013	3 497	3 497	-	-	2 013
Aktier och andelar	53 715	-	-	-	53 715	53 715	51 894	14	1 807
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	97 318	-	-	-	97 318	97 318	97 003	315	-
Derivat	-	191	-	-	191	191	141	49	-
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	37 072	-	-	-	37 072	37 072	37 072	-	-
Övriga finansiella tillgångar	10 904	2	20 899	7 195	39 000	39 000	610	10 296	-
Summa finansiella tillgångar	199 009	193	22 383	9 208	230 793	230 793	186 720	10 674	3 820
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	12 332	12 332	-	-	9 668
Summa tillgångar	199 009	193	22 383	9 208	243 125	243 125	186 720	10 674	13 488
Skulder									
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-	-	-	37 751	37 751	37 751	-	37 751	-
Derivat	-	215	-	-	215	215	25	190	-
Övriga finansiella skulder	-	-	-	31 382	31 382	31 382	-	10 294	-
Summa finansiella skulder	-	215	-	69 133	69 348	69 348	25	48 235	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	112 771	112 771	-	-	-
Summa skulder	-	215	-	69 133	182 119	182 119	25	48 235	-

Not 2. Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag forts.

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Moderföretaget Mkr, 2017-06-30	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Placeringsstillgångar i koncernföretag och intresseföretag	-	-	1 793	5 887	7 680	14 695	-	-	12 902
Aktier och andelar	60 832	-	-	-	60 832	60 832	58 505	14	2 313
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	95 853	-	-	-	95 853	95 853	95 638	215	-
Derivat	-	629	-	-	629	629	29	600	-
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	692	-	-	-	692	692	692	-	-
Övriga finansiella tillgångar	10 089	2	2 531	5 081	17 703	17 703	515	9 519	57
Summa finansiella tillgångar	167 466	631	4 324	10 968	183 389	190 404	155 379	10 348	15 272
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	5 294	5 294	-	-	4 812
Summa tillgångar	167 466	631	4 324	10 968	188 683	195 698	155 379	10 348	20 084
Skulder									
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-	-	-	1 176	1 176	1 176	-	1 176	-
Derivat	-	196	-	-	196	196	12	184	-
Övriga finansiella skulder	-	-	-	11 568	11 568	11 568	-	9 517	-
Summa finansiella skulder	-	196	-	12 744	12 940	12 940	12	10 877	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	110 997	110 997	-	-	-
Summa skulder	-	196	-	12 744	123 937	123 937	12	10 877	-

Not 2. Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag forts.

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Moderföretaget Mkr, 2016-06-30	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Placeringsstillgångar i koncernföretag och intresseföretag	-	-	1 895	6 427	8 322	12 533	-	-	10 638
Aktier och andelar	53 678	-	-	-	53 678	53 678	51 857	14	1 807
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	97 260	-	-	-	97 260	97 260	96 945	315	-
Derivat	-	191	-	-	191	191	141	49	-
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	549	-	-	-	549	549	549	-	-
Övriga finansiella tillgångar	10 904	2	20 576	5 387	36 869	36 869	610	10 296	-
Summa finansiella tillgångar	162 391	193	22 471	11 814	196 869	201 080	150 102	10 674	12 445
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	4 534	4 534	-	-	4 119
Summa tillgångar	162 391	193	22 471	11 814	201 403	205 614	150 102	10 674	16 564
Skulder									
Avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-	-	-	982	982	982	-	982	-
Derivat	-	215	-	-	215	215	25	190	-
Övriga finansiella skulder	-	-	-	31 751	31 751	31 751	-	10 294	-
Summa finansiella skulder	-	215	-	32 733	32 948	32 948	25	11 466	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	112 278	112 278	-	-	-
Summa skulder	-	215	-	32 733	145 226	145 226	25	11 466	-

Not 2. Finansiella tillgångar och skulder i sammandrag forts.

Information om finansiella instruments verkliga värden

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

För mer information om värderingstekniker och indata för innehav tillhörande de olika nivåerna hänvisas till årsredovisningen på www.folksam.se.

Inga betydande överföringar mellan nivå 1, 2 och 3 har skett under året.

Tilläggsinformation avseende innehav inom nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen (det vill säga de poster som i tabellen ovan redovisas i kategorierna Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin och Innehav för handelsändamål) med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara marknadsdata (nivå 3).

Mkr	Aktier och andelar				Övriga finansiella tillgångar			
	Koncernen		Moderföretaget		Koncernen		Moderföretaget	
	2017 jan-jun	2016 jan-jun	2017 jan-jun	2016 jan-jun	2017 jan-jun	2016 jan-jun	2017 jan-jun	2016 jan-jun
Ingående balans	2 290	1 796	2 290	1 796	-	-	-	-
Totalt redovisade vinster och förluster								
redovisat i årets resultat ¹⁾	16	86	16	86	-6	-	-6	-
Anskaffningsvärde förvärv	119	60	119	60	63	-	63	-
Försäljningslikvid	-112	-135	-112	-135	-	-	-	-
Utgående balans	2 313	1 807	2 313	1 807	57	-	57	-
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen ¹⁾	16	86	16	86	-6	-	-6	-

¹⁾ Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat.

Not 3. Ställda säkerheter, Eventualförpliktelser och Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Mkr	Koncernen			Moderföretaget		
	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec	2017 30 jun	2016 30 jun	2016 31 dec
Ställda säkerheter	229 007	221 607	217 589	181 754	176 036	170 015
Eventualförpliktelser	1 134	622	850	1 134	622	850
Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen	2 667	1 554	1 505	2 667	1 554	1 505

Not 4. Transaktioner med närstående

Samtliga företag inom Folksam definieras som närstående på grund av dess gemensamma ledning. Väsentliga närstående relationer/företag är mellan Folksam Liv och dess närstående företag i Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive företagen inom KPA Pension). Företagets närstående parter beskrivs i årsredovisningen för 2016. Årsredovisningen finns på www.folksam.se. Inga väsentliga förändringar i närståendekretsen har skett under perioden. Under första halvåret 2017 har dessutom inga väsentliga engångstransaktioner skett.

Not 5. Tvister

Det förekommer inte några tvister som väsentligt kan påverka företagets eller koncernens finansiella ställning. Inom ramen för den ordinarie affärsverksamheten förekommer visserligen löpande ett antal försäkringstvister, men de flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka företagets eller koncernens finansiella ställning. Om det i något fall skulle röra större belopp görs regelmässigt en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Not 6. Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter delårsperiodens slut.

Underskrift

Delårsrapporten har inte varit föremål för granskning av företagens revisorer.

Stockholm den 25 augusti 2017

Jens Henriksson
Verkställande direktör